

Warszawa, 17.03.2014

Informacja prasowa

XXVIII edycja Żółtego Tygodnia

Po pierwsze : zapobiegaj!

W dniach 31 marca do 11 kwietnia odbędzie się XXVIII edycja akcji Żółty Tydzień. Jej celem jest uświadomienie zagrożeń zdrowotnych związanych z wirusowymi zapaleniami wątroby oraz edukacja na temat sposobów zapobiegania tym chorobom. W tym roku organizatorzy zwracają uwagę na możliwe konsekwencje zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu B, który może być przyczyną nawet 80% przypadków raka wątrobowokomórkowego na świecie, co zgodnie z WHO czyni go drugim po tytoniu czynnikiem rakotwórczym^{1,2,3}.

Zagrożenia związane z WZW

Wirusowe zapalenia wątroby typu A i typu B to poważne i powszechne choroby zakaźne, które dotyczą milionów ludzi na całym świecie^{4,5,6}. *Ocenia się, że na świecie żyje około 2 mld osób z trwającym obecnie lub przebyłym WZW B, około 350 mln stanowią przewlekli nosiciele wirusa, natomiast około 500 tys. do 1 mln osób rocznie umiera z powodu chorób związanych z zakażeniem wirusem HBV* – informuje prof. Janusz Ślusarczyk z Katedry i Zakładu Zdrowia Publicznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Wirus HBV wywołujący wirusowe zapalenie wątroby typu B może być przyczyną nawet 80% przypadków raka wątrobowokomórkowego i zgodnie z danymi WHO jest on drugim po tytoniu czynnikiem rakotwórczym^{1,2,3}. *HBV potrafi wbudowywać swój materiał genetyczny do DNA ludzkiego, zwiększając częstość występowania mutacji oraz sprzyjając rozwojowi raka. Co więcej produkuje też białka sprzyjające tzw. transformacji nowotworowej zdrowych komórek w komórki nowotworowe. Tak więc nawet u chorych bez marskości wątroby, a zakażonych HBV może rozwinąć się rak pierwotny wątroby* - wyjaśnia doc. Jerzy Jaroszewicz z Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii w Białymstoku.

Rak wątrobowokomórkowy jest piątym co do częstości występowania nowotworem złośliwym na świecie, a jako przyczyna zgonu, spośród nowotworów zajmuje czwarte miejsce⁷.

Wirus zapalenia wątroby typu B jest do 100 razy bardziej zakaźny niż wirus HIV⁸, a do zakażenia wystarczy już bardzo niewielka ilość krwi^{9,10}. Wirus HBV przenosi się poprzez naruszenie ciągłości tkanek wraz z zakażoną krwią oraz poprzez kontakty seksualne⁹. Dlatego niebezpieczne mogą być wizyty w salonach tatuażu, kosmetycznych, fryzjerskich, gabinetach stomatologicznych, medycyny estetycznej, a nawet w placówkach medycznych, gdzie przyczyną zakażenia może być niesterylny, zakażony HBV sprzęt^{9,10,11,12,13}.

Osoby dorosłe zakażone wirusem zapalenia wątroby typu B mogą nie być świadome swojej choroby, ponieważ szacuje się, że około 50% przypadków przebiega bezobjawowo¹⁴. *Prawda jest taka, że większość przypadków zakażeń wykrywamy przypadkowo. Czy to przy okazji badań kontrolnych, czy też pobytu w szpitalu z innych przyczyn. Tak więc zdecydowana większość pacjentów o swoim zakażeniu nie wie* - zwraca uwagę doc. Jaroszewicz i przypomina, że niestety nie ma obecnie terapii umożliwiającej skuteczne i całkowite pozbycie się wirusa WZW typu B z organizmu osoby zakażonej: *Niestety przy obecnym stanie wiedzy nie jest możliwe kompletne usunięcie wirusa z organizmu, ponieważ pozostaje on w małych ilościach w zakażonych komórkach wątrobowych, nawet jeżeli jest niewykrywalny we krwi.*

Z tego powodu rekomendowaną metodą profilaktyki WZW typu B są szczepienia. *Szczepienie przeciw WZW B ma kluczowe znaczenie w prewencji pierwotnego raka wątroby. Jest to pierwsza szczepionka opracowana przez naukowców, która ma działanie przeciwnowotworowe i jedna z dwóch istniejących na świecie, poza szczepieniem przeciwko wirusowi ludzkiego brodawczaka, który wywołuje raka szyjki macicy.* – podsumowuje doc. Jaroszewicz. Szczepionka przeciw WZW typu B ma doskonały profil bezpieczeństwa oraz skuteczności. Od roku 1982, gdy została wprowadzona, na całym świecie zostało już podanych ponad miliard dawek¹⁵.

Kto powinien się zaszczepić przeciwko WZW typu B?

„Szczepienie przeciw WZW B należy zalecić wszystkim osobom dorosłym, które dotychczas były nieszczepione” – mówi profesor Ślusarczyk. W Polsce obowiązkowe szczepienia przeciwko WZW typu B wśród niemowląt zostały wprowadzone w 1994 roku, zatem wszystkie osoby urodzone wcześniej oraz te, które do tej pory nie zaszczepiły się, powinny w trosce o własne zdrowie rozważyć taką możliwość¹⁶. Szczepienie jest szczególnie zalecane osobom, które ze względu na tryb życia lub wykonywane zajęcia są narażone na zakażenia związane z uszkodzeniem ciągłości tkanek lub osobom, które mają kontakty seksualne z nieznanymi partnerami^{15,17,18}. Zaleca się je również przewlekłym chorym o wysokim ryzyku zakażenia, z chorobami przebiegającymi z niedoborem odporności, w tym leczonym immunosupresyjnie, chorym z cukrzycą oraz pacjentom dializowanym¹⁷.

Nie zapominajmy o WZW typu A

Podczas akcji Żółty Tydzień mówimy także o profilaktyce wirusowego zapalenia wątroby typu A, zwanego potocznie przez pacjentów „żółtaczką pokarmową”¹⁹ lub „chorobą brudnych rąk”^{20,21}. Do zakażenia może dojść poprzez bezpośredni kontakt z osobą chorą lub spożycie zakażonej wirusem HAV żywności lub wody (również w postaci kostki lodu, np. w drinku)^{11,22,23}. Najskuteczniejszą formą profilaktyki WZW typu A są szczepienia ochronne^{19,23}.

Po pierwsze: zapobiegaj!

Punkty szczepień biorące udział w akcji Żółty Tydzień, oferują **szczepionki skojarzone** zabezpieczające jednocześnie przed zachorowaniem na WZW typu B i typu A, jak również **szczepionki monowalentne** zabezpieczające przed jedną z tych chorób. Standardowy schemat szczepienia składa się z trzech dawek – pierwszą podaje się w dowolnym terminie, drugą po upływie miesiąca, natomiast trzecią po upływie pół roku od przyjęcia pierwszej dawki. Tylko w przypadku szczepienia przeciwko WZW typu A przyjmuje się dwie dawki, optymalnie w odstępie 6-12 miesięcy^{11,24,25}.

Więcej informacji na temat profilaktyki wirusowych zapaleń wątroby oraz adresy punktów szczepień można znaleźć na stronie www.zoltytydzien.pl

Kontakt dla mediów:

Iwona Woźniak,
ComPress S.A.
tel. 795 520 964
e-mail: iwozniak@compress.com.pl,

Marta Godlewska,
ComPress S.A.
tel. 693 880 496
e-mail: mgodlewska@compress.com.pl,

Karolina Bielawska
Specjalista ds. Public Relations
GlaxoSmithKline
ul. Rzymowskiego 53, Warszawa
Tel: +48 504 110 051, +48 22 576 94 88
e-mail: karolina.a.bielawska@gsk.com

Organizatorem kampanii Żółty Tydzień jest firma GSK.

REFERENCJE

1. Hilleman M.R., Overview of the pathogenesis, prophylaxis and therapeusis of Vidal hepetitis B, with focus on reduction to practical applications, *Vaccine* 19 (2001) 1837-1848.
2. Pollicino T., Saitta C., Raimondo G., Hepatocellular carcinoma: the point of view of hepetitis B virus, *Carcinogenesis Advance Access Publisher* June 30, 2011
3. WHO, Hepatitis B, Global Alert and Response [<http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/whocdscsrlyo20022/en/index1.html>, dostęp 13.02.2014]
4. WHO, Hepatitis A, Departament of Communicable Diseases Surveillance and Response, 2000. [http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/HepatitisA_whocdscsredc2000_7.pdf, dostęp: 5.02.2014]
5. WHO, Hepatitis B, Departament of Communicable Diseases Surveillance and Response, 2002. [http://www.who.int/csr/disease/hepatitis/HepatitisB_whocdscsrlyo2002_2.pdf], data dostępu: 5.02.2014]
6. E. Duszczyk, E. Talarek, Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu A – nowe wyzwanie na obszarach objętych powodzią, [w:] *Zakażenia*, 5/2010, Warszawa 2010, s. 116
7. Małkowski P., Rak wątrobowo komórkowy – epidemiologia i leczenie, *Przegląd Epidemiologiczny* 2006, s. 733-734.
8. WHO, Hepatitis B Q and A [<http://www.who.int/features/qa/11/en/>, dostęp 13.02.2014]
9. W. Magdzik, Choroby zakaźne i pasożytnicze – epidemiologia i profilaktyka. Alfa-medica Press 2007, str. 325-330, 335.
10. Wirusowe Zapalenie wątroby, WSSE w Łodzi [http://www.pis.lodz.pl/wzw_tz.htm, dostęp 14.2014]
11. A. Spira, A review of combined Hepatitis A and hepatitis B vaccination for travelers, *Clin Ther.* 2003 25(9):2337-2351.
12. Ataei B et al. Evaluation of Knowledge and Practice of Hairdressers in Women's Beauty Salons in Isfahan About Hepatitis B, Hepatitis C, and AIDS in 2010 and 2011. *Hepat Mon* 2013; 13(3): e6215
13. Younai FS. Health care-associated transmission of hepatitis B & C viruses in dental care (dentistry). *Clin Liver Dis* 2010; 14 (1): 93-104

14. Hepatitis B. Pink Book, str. 211
15. WHO, WZW B Factsheet [<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs204/en/>; dostęp 14.02.2014]
16. W. Magdzik, M. Pokorska-Lis, Zapewnienie wysokiej skuteczności szczepień przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B (wzw B) przy ograniczeniu traumatyzowania niemowląt, niepożądanych odczynów poszczepiennych i innych ujemnych skutków szczepień, Zakażenia Reprint 5/2008.
17. Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31 października 2013 r. w sprawie PSO na rok 2014 [http://dziennikmz.mz.gov.pl/DUM_MZ/2013/43/akt.pdf, dostęp 14.02.2014]
18. A. Kwieciński, Wirusowe zapalenie wątroby typu B (HBV), obraz kliniczny, terapia oraz profilaktyka, [w:] Vademecum Lekarza rodzinnego, 2006; tom XI, str. 32
19. Medycyna Praktyczna, Szczepienie Przeciwno WZW typu A [<http://pediatria.mp.pl/szczepieniaochronne/show.html?id=66812>, dostęp: 13.09.2013]
20. M. Pokorska-Lis, Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A w podróży – zasadność profilaktyki, Zakażenia, 4/2010.
21. W. Pędich, Choroby wewnętrzne. Podręcznik do szkół medycznych, Warszawa 1992, s. 68
22. W. Magdzik, Wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A) Stan wiedzy i działalności praktycznej w zakresie zapobiegania i zwalczania zachorowań, Warszawa 2005, s. 14.
23. M. Pokorska-Lis, Wirusowe Zapalenie Wątroby typu A w podróży – zasadność profilaktyki, Zakażenia, 4/2010.
24. E. Duszczyk, E. Talarek, Szczepienia ochronne w praktyce lekarza rodzinnego, Nowa Klinika, vol 15 no 5, s. 5067
25. E. Duszczyk, WZW A – epidemiologia, klinika, leczenie, zapobieganie, Przewodnik Lekarski 2011, (Praktyka Medyczna – Pediatria) 4(3) s.64-67.